

ПЕДОФИЛИЯ ТУШУНЧАСИ, РИВОЖЛАНИШ ТАРИХИ ВА ИЖТИМОЙ ҲАВФЛИЛИГИ

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10403031>

Жуманиёзов Нодирбек Ғиёс ўғли

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси мустақил изланувчиси

Аннотация

Уибұ мақола орқали сиз, вояга етмаганларга нисбатан жинсий эркинлигини камситиши, жинсий алоқа қилиши ва педофилияning тарихи ва бугунги замонавий күринишлари ҳақида билиб олишингиз мүмкін.

Калит сўзлар

вояга етмаган, жинсий алоқа, жинсий мойиллик, рухий касаллик, педофилия.

ПОНЯТИЕ ПЕДОФИЛИИ, ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ И СОЦИАЛЬНАЯ ОПАСНОСТЬ

Аннотация

Благодаря этой статье вы сможете узнать об истории и современных проявлениях дискриминации несовершеннолетних, пола и педофилии.

Ключевые слова

несовершеннолетний, пол, сексуальная ориентация, психическое заболевание, педофилия.

CONCEPT OF PEDOPHILIA, HISTORY OF DEVELOPMENT AND SOCIAL DANGER

Annotation

Through this article, you can learn about the history and modern manifestations of discrimination against minors, sex and pedophilia.

Key words

minor, sex, sexual orientation, mental illness, pedophilia.

КИРИШ

Педофилия – катталар ёки ўсмирлар балоғатта етмаган болаларга нисбатан асосий ёки эксклюзив жинсий мойилликни бошдан кечи्रувчи психиатрик касаллиқдир. Қиз болаларда балоғатта етиш жараёнини одатда

10 ёки 11 ёшда, ўғил болаларда эса 11 ёки 12 ёшда бошланса-да, педофилия мезонлари балоғатта етишнинг чегараланиш нүқтасини 13 ёшгача узайтиради. “Педофилияга мойил” (педофил) дея номланиш учун шахс, камида, 16 ёшда ва балоғатта етмаган боладан камида беш ёш катта бўлиши керак. Руҳий касалликлар диагностикаси ва статистик қўлланмасида (ДСМ-5) педофилия психологияк бузилиш деб аталади ва қўлланма уни балоғатта етмаган болаларга нисбатан кучли ва тақорланувчи жинсий истаклар ва уларга нисбатан ҳаракат қилинган ёки уларга сабаб бўлган ҳаёлларни ўз ичига олган парофилия сифатида белгилайди. Касалликларнинг халқаро таснифи (ИСД-11) буни “балоғат ёшига етгунга қадар бўлган болаларни ўз ичига олган доимий жинсий фикрлар, ҳаёллар, истаклар ёки ҳатти-ҳаракатлар билан намоён бўладиган жинсий қўзғалишнинг барқарор, йўналтирилган ва кучли шакли” сифатида белгилайди. Оммабоп фойдаланишда педофилия сўзи кўпинча болаларга бўлган ҳар қандай жинсий қизиқиш ёки болаларнинг жинсий зўравонлик ҳаракатларига, шу жумладан жисмоний ёки ақлий ривожланиш даражасидан қатъий назар, вояга этмаганларга алоқадор жинсий қизиқишга нисбатан қўлланилади. Ушбу сўз балоғатта етмаган болаларга нисбатан жинсий мойилликни болаларга нисбатан жинсий зўравонлик ҳаракати билан боғлайди.

Тадқиқотчилар ушбу ноаниқ таърифни инкор қиласидар. Чунки болаларга жинсий зўравонлик қилган одамлар педофил сифатида кўрилса-даушбу жинсий жиноятчилар, агар улар балоғатта етмаган болаларга бирламчи ёки эксклюзив жинсий қизиқиш билдирамсалар, педофил ҳисобланмайдилар ва баъзи педофиллар болаларни таҳқирлашмайди. Педофилия биринчи марта 19-аср охирида расман тан олинган ва ном берилган. 1980-йиллардан бери ушбу соҳада катта миқдордаги тадқиқотлар олиб борилади. Кўпинча эркакларда ҳужжатлаштирилган бўлса-да, касалликни аниқланган аёллар ҳам бор. Тадқиқотчилар мавжуд ҳисоб-китобларга кўра, аёл педофилларнинг ҳақиқий сонини кам миқдорда ифодалайдилар. Педофилия учун ҳеч қандай даво ишлаб чиқилмаган, аммо болаларга жинсий зўравонлик қилиш ҳолатларини камайтирадиган даволаш усуллари мавжуд. Педофилиянинг аниқ сабаблари ҳали ҳам аниқланмаган. Жинсий алоқада бўлган болаларда педофилия бўйича олиб борилган баъзи тадқиқотлар уни турли неврологик аномалиялар ва психологик патологиялар билан боғлайди. Қўшма Штатларда, 1997-йилда Канзаслик Хендрис маълум руҳий касалликлар, хусусан, педофилия ташхиси қўйилган жинсий жиноят сифатида чексиз жазиларга дучор бўлганлиги айтиб ўтилади.

Асосий қисм. "Педофилия" – бу касаллик. Уни деярли даволаб бўлмайди. Агарда кишини ўзида тузалиши учун қучли хоҳиш бўлса, уни босқичма-босқич мутахассислар кўмагида даволаш мумкин. Кўпинча улар ўз тузогига ота-она назоратисиз қолган болаларни илинтиришади. Жинсий зўравонликка мойил шахслар ўз тенгдошлари, яъни катталар билан чиқиша олмайдиган, улар олдида ожиз ёки хоҳиш-истакларини очиқ айта олмайдиган, аксар ҳолларда одамови ва қўрқоқ кимсалар. Шу сабабдан улар ўзидан ҳам жисмонан, ҳам ақлан кичик, кучсиз бўлган болаларга таҳдид қиласди. Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, аввало, кишининг бундай бўлиб қолишига асосий сабаб – оиласаги носоғлом мухитдир. Шунингдек, 13-14 ёшгача бўлган даврда бош мия жароҳатини олганлар ҳам баъзи ҳолларда педофил бўлиб қолиши мумкин. Маълумотларга кўра, педофилларнинг 90 фоиздан ортиғи эркак жинсига мансуб. Ҳозирда педофилларни ажратиб турувчи аниқ бир психологияк портрет мавжуд эмас. Улар оддий одамлар ва оломондан умуман ажralиб турмайди. Бундан ташқари, бундай одамга илк қарашда, у кимнидир хафа қилишга қодир деб ҳам айта олмайсиз. Педофиллар одатда эркаклардир. Аёллар камдан-кам ҳолларда бундай оғишишдан азият чекишади. Педофил жамиятда обрўли одам ёки эр ва ота бўлиши мумкин.

Психологияда бундайларни жинсий девиантлар яъни жинсий томондан хулки оғишишган шахслар деб таърифланади. Илмий тадқиқотлар шуни кўрсатдики, қуйидаги 4 та сабаб шахсда педофилия шакланишига сабаб бўлиши мумкин. Булар онанинг ҳомиладорлик вақтида (иккинчи уч ойлигида) қаттиқ шамоллашни бошдан кечириши ортидан ҳомилада мия тўқималарни шикастланиши; илк болалик вақтидаги (1-2 ёш) физиологик жароҳатлар (мисол учун мия чайқалиши); болалик давридаги психологик жароҳатлар; жинсий етилишнинг эрта ёки ўта кеч келиши (мисол учун 18 ёшда ҳам жинсий аъзоларини етилмаслиги).

Улар ҳам сиз ва мен каби оддий кўринадиган одам, сиз ва мен каби ишга бориб келишади, оиласи, болалари ҳам бўлиши мумкин. Юқоридаги 4 сабабдан бирининг оқибатида педофилларда жинсий фантазия бузилган бўлади. Соғлом инсонда жинсий фантазия вояга етилган (+18) шахста нисбатан амалга оширилади. Педофилларда эса носоғлом яъни инфантил (болаларча, болалардек) жинсий фантазия шаклланган. Улар жинсий партнёр сифатида вояга етган ёки ўз тенгиларини тасаввур қилолмайди ва жинсий қўзғалиш юз бермайди. Яна бир теория бўйича жинсий алоқа вақтидаги мутлак ҳукмронлик ҳисси педофилларда вояга етмаганларга

нисбатан қизиқиши оширади. Ёки педофилия ўзини ўзи тасдиқлаш, хукмронлик қилиш воситаси бўлиши ҳам мумкин. Болалар билан бундай эркаклар ўзларини янада етук, ўзларига нисбатан кучли ишончни ҳис қилишади.

Умуман олганда психик касалликлар диагностикаси, (ДСМ-5) педофилия психологик бузилиш деб аталади ва уни балоғатга етмаган болаларга нисбатан кучли, такрорланувчи жинсий истаклар ҳамда уларга нисбатан ҳаракат қилинган ёки уларга сабаб бўлган хаёлларни ўз ичига олган парафилия (гайриоддий жинсий майлар) сифатида белгилайди. Касалликларнинг халқаро таснифи эса (ИСД-11) буни “балоғат ёшига етгунга қадар бўлган болаларни ўз ичига олган доимий жинсий фикрлар, хаёллар, истаклар ёки хатти-ҳаракатлар билан намоён бўладиган жинсий қўзғалишнинг барқарор, йўналтирилган ва кучли шакли” сифатида белгилайди.

Ҳозирги даврда ҳеч бир давлат, жамият, оила ва болалар педофилия қурбони бўлмаслиқдан кафолатланмаган. Сабаби улар ҳар жойда бўлиши мумкин. Сиз кутмаган инсон ҳаттоқи болангизни ўқитувчиси ҳам педофил бўлиши мумкин (ўқитувчи деганимга сабаб, дунё статистикаси бўйича педофиллар энг кўп ўқитувчи касби эгалари бўлишган).

Педофилларни уларни ҳаракатидан ҳам кўра кўпроқ гаплари орқали пайқаш мумкин. Мисол учун ёш қизчага нисбатан номақбул яъни катта ёшли аёлларга нисбатан гапириладиган комплиментни айтиш, болани ўта шахсий сўзлар билан эркалаш. Бундан ташқари, жинсий партнёр танлашда гавдаси ўзига нисбатан кичик, кучсизларга эътибор қаратиш ҳам педофилизмга мойилликни кўрсатади. Афсуски педофилияни даволаш деярли мумкин эмас. Психотерапия машғулотлари ёрдамида фақат одамни жинсий фантазияларини назорат қилишни ва болаларга нисбатан зўравонлик қилмасликини ўргатиш мумкин.

Педофилия сўзи юнонча “бала” деган маънони англатувчи пайдис, пайдис (пайдис, пайдис) ва пхилиа (пхилиа), “дўстона севги” ёки “дўстлик” сўзларидан келиб чиқсан. Педофилия атамаси 13 ёки ундан кичик ёшдаги балоғатга етмаган болаларга нисбатан асосий ёки эксклюзив жинсий қизиқишига эга бўлган шахслар учун қўлланилади. Инфантофилия – педофилиянинг кичик тури бўлиб, у 5 ёшгача бўлган болалар (айниқса, чақалоқлар) учун жинсий мойилликлар таърифи учун ишлатилинади. Ушбу сўз, баъзан, непиофилия деб ҳам аталади (грекча : νήπιος (нэпиос) “чақалоқ” ёки “бала” деган маънони англатади. Бу эса ўз навбатида “не” ва “гапирмаслик” деган маънони

аңглатувчи “эпос” сүзларидан келиб чиқкан бўлса-да, академик манбаларда бу атама кам қўлланилади. Гебефилия 11 ёшдан 14 ёшгacha бўлган балоғат ёшидаги ўсмирларга нисбатан асосий ёки эксклюзив жинсий қизиқишига эга бўлган шахслар сифатида аниқланади. ДСМ-5 гебефилияни ташхислар қаторига киритилмайди. Даилилар гебефилиянинг педофилиядан алоҳида эканлигини кўрсатса-да, ИСД-10 ўзининг педофилия таърифига эрта балоғат ёшини (гебефилиянинг бир жихати) ўз ичига олади, бу икки филия ўртасидаги жисмоний ривожланишни қамраб олади. Гебефилия билан бир қаторда, баъзи клинисенлер педофилиядан бироз ёки бутунлай ажralиб турадиган бошқа тоифаларни таклиф қилишди; буларга педогебефилия (педофилия ва гебефилия бирикмаси) ва эфебофилия (эфебофилия патологик ҳисобланмайди) киради.

Педофилия балоғат ёшидан олдин ёки ушбу даврда пайдо бўлади ва вақт ўтиши билан барқарорлаша боради. Ушбу сабабларга қўра, педофилия феноменологик жихатдан гетеросексуал ёки гомосексуал ориентацияга ўхшаш жинсий мойилликнинг бузилиши сифатида тавсифланган. Бироқ, бу кузатишлар педофилияни руҳий қасаллик сифатида таснифлашни истисно этмайди. Чунки педофиллик хатти-харакатлар зарар келтиради ва руҳий саломатлик бўйича мутахассислар баъзан педофилларга болаларга зарар бермасликка ёрдам беришлари мумкин.

Америка Психиатрия Асоциацияси ўзининг чоп этилган ДСМ-5 қўлланмасида парофилия ва “парофилия бузилиши” ўртасидаги фарқни кўрсатадиган ва кейинчалик “педофилия” ва “педофилия бузилиши” бўлинмаларини ташкил этганлиги сабабли педофилияни жинсий ориентация деб ҳисблағантиги ҳақидаги нотўғри талқинларга жавобан ассоциация изоҳ берди: “Жинсий ориентация” педофил бузилишнинг диагностик мезонларида қўлланиладиган атама эмас ва уни ДСМ-5 матн муҳокамасида ишлатиш хато ва “жинсий қизиқиши” деб ўқилиши керакdir. Улар қўшимча қилишди: “Аслида, АРА педофилия бузилишини” жинсий ориентация эмас, “парофилия” деб билади. Ушбу хато ДСМ-5 нинг электрон версиясида ва қўлланманинг кейинги нашрида тузатилади.” Улар болалар ва ўсмирларни жинсий зўравонлик ва эксплуатация қилганларни жиноий жавобгарликка тортиш саъй-харакатларини қатъий қўллаб-қувватлашларини ва “шунингдек, келажакда зўравонлик ҳаракатларининг олдини олиш мақсадида педофил қасаллиги билан оғриганларни даволаш усулларини ишлаб чиқиш бўйича давомли саъй-харакатларни қўллаб-қувватлашларини” айтишади.

Жинсий алоқада бўлган болаларда педофилия бўйича тадқиқотлар кўпинча педофил шахс ўзини паст баҳолаши, депрессия, ташвиш ва шахсият муаммолари каби бошқа психопатологиялар билан бирга содир бўлиши ҳақида хабар беради. Ушбу бузилишнинг ўзига хос хусусиятларими, намуна олишнинг нотўғрилиги артефакт ларими ёки жинсий жиноятчи сифатида аниқланиш оқибатларими, булар аниқ эмас. Адабиётларни кўриб чиқиш пайтида юзага келган бир хulosасига кўра, педофилларнинг шахсий ўзаро боғлиқлиги ва психопатологияси бўйича тадқиқотлар камдан-кам ҳолларда услугбий жихатдан тўғри бўлади. Бу қисман педофиллар ва болалар жинсий жиноятчилар ўртасидаги чалкашлик, шунингдек, педофилларнинг вакили, жамоат намунасини олиш қийинлиги туфайлидир. Сето (2004) таъкидлашича, клиник шароитда мавжуд бўлган педофиллар ўзларининг жинсий имтиёзлари ёки бошқаларнинг босими туфайли у эрда бўлишлари мумкин. Бу уларнинг психологик муаммоларни кўрсатиш эҳтимолини оширади. Худди шундай, ахлоқ тузатиш муассасаларидан ишга қабул қилинган педофиллар жиноят содир этгани учун судланган бўлиб, улар жамиятга зид хусусиятларни намоён қилиш эҳтимолини оширади. Коэн ва бошқалар томонидан педофилия диагностикаси мезонларига жавоб берадиган болалар жинсий ҳуқуқбузарлари намунасида ўз-ўзини англаш ва шахслараро фаолиятнинг бузилиши ҳақида хабар берилган. (2002) Муаллифлар педофиллик ҳаракатлари учун мотивацияга хисса қўшиши мумкинлигини таклиф қилишди. Тадқиқотда педофил ҳуқуқбузарлар соғлом жамоа назорати билан солиштирганда психопатия ва когнитив бузилишларга эга эди. Бу уларнинг жиноий ҳулқ-авторини тўхтата олмасликлари асоси сифатида талқин қилинади. 2009 ва 2012-йиллардаги тадқиқотлар шуни кўрсатдики, педофил бўлмаган болалар жинсий ҳуқуқбузарлари психопатияни кўрсатган, аммо педофиллар бундай қилишмаган.

Уилсон ва Кокс (1983) бир гурух педофиллар клуби аъзоларининг хусусиятларини ўрганишди. Педофиллар ва назоратчилар ўртасидаги энг сезиларли фарқлар интроверсия миқёсида эди, педофилларда уятчанлик, сезгирилик ва тушкунлик юқори эди. Педофиллар невротизм ва психотизм бўйича юқори балл тўплашди, аммо гурух сифатида патологик деб ҳисоблаш учун этарли эмас. Муаллифлар “сабаб ва оқибатни аниқлашда қийинчиллик бор” деб огохлантирадилар. “Биз педофиллар болаларга мойилми ёки йўқлигини айта олмаймиз, чунки улар жуда интроверт бўлганлиги сабабли, улар болалар билан мулоқотни катталарникига қарагандა камроқ хавфли деб билишади ёки уларнинг интроверсияси билан боғлиқ бўлган ижтимоий

чекиниш уларнинг афзал қўрганлиги сабабли пайдо бўлган изоляция натижасидир, яъни у уйғотадиган ижтимоий норозилик ва душманлик". Клиник бўлмаган сўровда педофилларнинг 46 фоизи жинсий қизиқишилари билан боғлиқ сабабларга кўра ўз жонига қасд қилиш ҳақида жиддий ўйлашган, 32 фоизи буни амалга оширишни режалаштирган ва 13 фоизи аллақачон бунга уринган.

1982 ва 2001-йиллар оралиғида чоп этилган сифатли тадқиқотларни кўриб чиқиши шуни кўрсатдики, болалар жинсий зўравонликлари шахсий эҳтиёжларини қондириш учун когнитив бузилишлардан фойдаланадилар, узр сўраш орқали суистеъмолликни оқлайдилар, ўз ҳаракатларини севги ва ўзаро муносабат сифатида қайта белгилайдилар ва катталар ва болалар муносабатларига хос бўлган куч номутаносиблигидан фойдаланадилар. Бошқа когнитив бузилишлар орасида „болалар жинсий мавжудотлар сифатида“, жинсий хатти-ҳаракатларнинг назоратсизлиги ва „жинсий хуқуқка эга бўлиш“ ғояси киради.

Болалар порнографиясини истеъмол қилиш болани таҳқирлашдан кўра педофилияниң ишончили кўрсаткичидир. Гарчи баъзи педофил бўлмаганлар ҳам болалар порнографиясини кўришади. Болалар порнографиясидан шахсий жинсий қониқиши ёки бошқа коллекторлар билан савдо қилишдан тортиб, болаларни парвариш қилиш жараёнининг бир қисми сифатида жинсий зўравонликка тайёрлашгacha бўлган турли мақсадларда фойдаланиш мумкин. Болалар порнографиясининг педофил томошабинлари қўпинча болалар порнографияси тўпламини ёши, жинси, жинсий ҳаракати ва фантазиясига кўра тўплаш, тартибга солиш, тоифалаш ва ёрлиқлаш ҳақида обсесиф бўлишади. ФҚБ агенти Кен Ланнингнинг сўзларига кўра, порнографияни “йиғиши” улар шунчаки порнографияни кўришларини англатмайди, балки уни саклаб қолишади ва “бу уларнинг энг севимли жинсий фантазияларини аниқлаш, кучайтириш ва тасдиқлаш учун келади”. Ланнингнинг таъкидлашича, йиғиши жиноятчи нима қилишни истаётганининг ягона энг яхши кўрсаткичидир, лекин нима қилинганлиги ёки қилиниши шарт эмас. Тадқиқотчилар Тейлор ва Куайленинг таъкидлашича, болалар порнографиясининг педофил коллекторлари қўпинча ўз коллекцияларини кенгайтиришга бағишлиланган аноним интернет ҳамжамиятларида қатнашадилар.

Педофилия сабаблари ҳали номаълум бўлса-да, тадқиқотчилар 2002-йилдан бошлаб педофилияни мия тузилиши ва функцияси билан боғлайдиган бир қатор топилмалар ҳақида хабар беришни бошладилар.

Жиноят адлия тизими ичидаги ва ташқарисидаги турли манбалардан, шунингдек назоратдан олинган шахсларни синовдан ўтказган ушбу тадқиқотлар педофилия ва паст ИҚ ўртасидаги боғлиқликни, хотира тестларида ёмонроқ балл, юқори кўрсаткичларни аниқлайди. ИҚ фарқларидан юқори ва юқори мактаб баҳосидаги муваффақиятсизлик даражаси, ўртacha бўйдан паст бўлиши, бўлиш эҳтимоли юқори. болалик давридаги бош жароҳатлари натижасида ҳушидан кетиш, ва МРИ томонидан аниқланган мия тузилмаларида бир нечта фарқлар.

Бундай тадқиқотлар шуни кўрсатадики, туғилишда педофил бўлиш эҳтимолини келтириб чиқарадиган ёки оширадиган бир ёки бир нечта неврологик хусусиятлар мавжуд. Баъзи тадқиқотлар шуни кўрсатдики, педофиллар педофил бўлмаган болаларга нисбатан когнитив жиҳатдан камроқ бузилган. 2011-йилги тадқиқот шуни кўрсатдики, педофил болаларни тажовузкорлар жавобни инҳибе қилишда камчиликларга эга, аммо хотирада ёки когнитив мослашувчанлиқда нуқсонлар йўқ. Оиласий ирсиятнинг далиллари педофилияning ривожланиши учун “ирсий омиллар жавобгар эканлигини кўрсатади, аммо исботламайди”. 2015-йилги тадқиқот шуни кўрсатдики, педофил жиноятчилар нормал ИҚ га эга”.

Структуравий МРИ ёрдамида ўтказилган яна бир тадқиқот шуни кўрсатдики, эркак педофилларда оқ модданинг миқдори назорат гурухига қараганда камроқ. Функционал магнит-резонанс томография (фMRI) шуни кўрсатдики, педофилия ташхиси қўйилган болалар тажовузкорлари катталарнинг жинсий қўзғатувчи расмларини кўришда педофил бўлмаган одамларга нисбатан гипоталамуснинг фаоллашувини камайтирган. 2008-йилда ўтказилган функционал нейроимагинг тадқиқоти шуни кўрсатадики, гетеросексуал “педофил суд-тиббий стационар беморларда” жинсий стимулларни марказий қайта ишлаш “жинсий компульсив хатти-харакатлар каби стимул билан бошқариладиган хатти-харакатлар билан боғлиқ бўлиши мумкин бўлган” префронтал тармоқларнинг бузилиши билан ўзгариши мумкин. Топилмалар, шунингдек, “жинсий қўзғалиш” жараёнининг когнитив босқичидаги дисфункцияни” ҳам кўрсатиши мумкин.

Уилсон Цех Фантасӣ Қуестионnaire имтиҳонидан фойдаланган ҳолда 200 та ҳетеросексуал эркакларнинг жинсий фантазияларини таҳлил қилган тадқиқот шуни кўрсатдики, парафиллик даражаси аниқ бўлган эркакларда (шу жумладан педофилия) каттароқ ака-ука сони кўпроқ, 2Д: 4Д ракамлар нисбати юқори (булар пренатал андрогеннинг паст таъсирини кўрсатади) ва чап қўл бўлиш эҳтимоли юқори, бу бузилган ярим шарнинг мия

латерализацияси девиант аттракционларда рол ўйнаши мумкинлигини кўрсатади.

Педофила қарши фаоллик педофилларга, педофилларни ҳимоя қилувчи гурухларга ва болалар порнографияси ва болаларнинг жинсий зўравонлиги каби педофилия билан боғлиқ деб ҳисобланган бошқа ҳодисаларга қарши қаршиликни ўз ичига олади. Педофила қарши деб таснифланган тўғридан-тўғри ҳаракатларнинг аксарияти жинсий жиноятчиларга қарши, катталар ва болалар ўртасидаги жинсий фаолиятни конунийлаштиришни қўллаб-куватловчи педофилларга ва вояга этмаганлардан жинсий алоқа қилишни сўраган Интернет фойдаланувчилари қарши намойишларни ўз ичига олади.

Оммавий ахборот воситаларининг педофилияга бўлган эътибори ахлоқий ваҳима ҳодисаларига олиб келади, хусусан, педофилия шайтоний маросимларни суиистеъмол қилиш ва кундузги парваришилашда жинсий зўравонлик билан боғлиқ хабарлардан кейин. Ҳушёрлик ҳолатлари, шунингдек, судланган ёки гумон қилинаётган болаларга нисбатан жамоатчилик эътиборига жавобан хабар қилинган. 2000-йилда, Буюк Британияда гумон қилинган педофилларга “исм бериш ва шарманда қилиш” бўйича оммавий ахборот воситалари кампаниясидан сўнг, юзлаб аҳоли гумон қилинган педофилларга қарши норозилик билдириш учун кўчаларга чиқди ва охир-оқибат полиция аралашувини талаб қиласидиган зўравонликка ўтади.

Хулоса. Бугун орамизда биз билган ва билмаган қандан-қанча тазиикқа, зўравонликка учраган одамлар бор. Бу каби иллатларни “бости-бости” қилиб, бир оила шаънини “ҳимоя қилиш” эмас, балки ўша зўравонлардан азият чекканларни қутқариш керак! Жамиятимизни емираётган бундай иллатларнинг асл моҳияти, туб илдизиги болта уриш лозим. Акс ҳолда, норасида гўдаклар, вояга етмаган болалар, ожиза аёллар бунинг қурбонига айланаверади.

Психологик тадқиқотларга қўра, жинсий зўравонликка учраган кимса зўравонга айланиб қолиши мумкин. Шу боис бу каби иллатларнинг олди олинмаса, орамизда зўравон кимсалар қўпаяверади. Вояга етмаган болаларнинг зўравонликка учраши келгусида ўзини жинсий идентификация қилишида муаммоларга олиб келади. Яъни бу ўғил ёки қиз бола ўзидан, ўз жинсидан нафратланиши, бошқа жинс вакиллари билан муносабат қуришга қийналишида намоён бўлади. Бу, табиийки, шахс рухиятига ҳам салбий таъсир кўрсатади. Педофиллар ўз жиноятини яширин қилишади. Шу сабабли ҳам биз болаларимизга бегона шахсларга (у таниш амаки, ака бўлса

ҳам) эргашмасликни ўргатишимиз керак. Шу орқали биз болаларимизни улардан асраб қола оламиз.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР:

1. Wikipedia.org.
2. Teletype.in
3. Zamon.uz